

ปัญหาความขัดแย้งระหว่างผู้นำท้องถิ่นกับผู้นำท้องที่: ศึกษากรณีอำเภออย่างสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม
Conflicts between Local and Provincial Leaders: A Case Study of Yang Si Suraj District, Maha Sarakam Province

นายปราโมทย์ รวียะวงศ์ * อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ (1) รองศาสตราจารย์ ดร.ปธาน สุวรรณมงคล **
(2) รองศาสตราจารย์ยุทธพร อิศรัชัย **

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) สาเหตุความขัดแย้งที่เกิดขึ้นระหว่างผู้นำท้องถิ่นและผู้นำท้องที่ (2) รูปแบบของความขัดแย้งระหว่างผู้นำท้องถิ่นและผู้นำท้องที่ (3) วิธีการจัดการความขัดแย้งระหว่างผู้นำท้องถิ่นและผู้นำท้องที่ (4) ผลกระทบของความขัดแย้งระหว่างผู้นำท้องถิ่นและผู้นำท้องที่

กลุ่มตัวอย่างเลือกแบบเฉพาะเจาะจงจำนวน 17 คน คือ นายอำเภอ 1 คน นายกองค์การบริหารส่วนตำบล 4 คน กำนัน 4 คน และผู้ใหญ่บ้าน 8 คนในอำเภออย่างสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ แบบมีโครงสร้าง และการสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เชิงพรรณนา

ผลการวิจัย พบว่า (1) สาเหตุความขัดแย้งมาจากด้านบุคคล ปฏิสัมพันธ์ในการทำงาน และสภาพของพื้นที่ และองค์กร เป็นความขัดแย้งด้านผลประโยชน์และเป้าหมายที่แตกต่างกัน ทำให้เกิดความคิดเห็นที่ไม่ ตรงกัน และผลประโยชน์ทางการเมือง ก็อาจเป็นตัวแปรหรือปัจจัยในความขัดแย้งที่เกิดขึ้นได้ (2) รูปแบบความขัดแย้ง ส่วนมากเป็นรูปแบบความขัดแย้งทางความคิด ทำให้การติดต่อสื่อสารขาดประสิทธิภาพ เกิดการปฏิบัติที่แตกต่างกัน (3) วิธีการจัดการความขัดแย้งส่วนใหญ่ใช้วิธีการประนีประนอม (4) ผลกระทบของความขัดแย้ง ก่อให้เกิดผลเสียมากกว่าผลดี ผลเสีย ได้แก่ ความ เป็นมิตรระหว่างบุคคลลดลง ความเชื่อถือ ไว้วางใจต่อกันหมดไป เกิดความแตกแยกเป็นฝักฝ่าย เกิดความบาดหมางระหว่างกัน อาจนำมาซึ่งการใช้อารมณ์มากกว่าเหตุผลในการแก้ไขปัญหา สัมพันธภาพที่ดีลดลง นำไปสู่ความตึงเครียดและ/หรือ หาทองออกด้วยวิธีการที่รุนแรง ประชาชนเกิดความเบื่อหน่าย ผลดี ได้แก่ เกิดความผิดพลาดในการทำงานลดลง เกิดความคิดที่สร้างสรรค์และแสวงหาข้อเท็จจริง มีข้อมูลประกอบการตัดสินใจมากขึ้น ปัญหาชัดเจนมากขึ้น เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น เกิดความสามัคคีในหน่วยงาน และผลกระทบต่อหน่วยงาน ได้แก่ ทำให้ภาพพจน์ของหน่วยงาน เสียหาย ขาดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการทำงาน เกิดการต่อต้าน ประชาชนไม่ให้ความร่วมมือ เกิดการพัฒนาที่ล่าช้า ขาดขวัญและกำลังใจในการทำงาน

* นักศึกษาหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาการเมืองการปกครอง สาขาวิชารัฐศาสตร์

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช

**รองศาสตราจารย์ประจำสาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช

Abstract

The objectives of this research were to study (1) the causes of conflicts between local leaders and provincial leaders; (2) the kinds of conflicts between local leaders and provincial leaders; (3) ways of resolving conflicts between local leaders and provincial leaders; and (4) the impacts of conflicts between local leaders and provincial leaders.

The sample population consisted of 17 political leaders from Yang Sisurat District, Maha Sarakham, chosen through purposive sampling, one was working in the positions of sheriff, 4 president of tambol administrative organizations, 4 village leaders (*kumnan*) and 8 village headmen. Data were collected using participatory observation and field interview forms. Data were analyzed using descriptive analysis.

The results showed that (1) the causes of the conflicts were personal factors, work interactions, local conditions, and organizational conditions. The conflicts were about benefits (conflicts of interest) and differing goals, which led to opposing viewpoints. Political advantage was also sometimes a variable or factor affecting the conflicts. (2) Most of the conflicts were ideological conflicts, leading to a drop in efficiency of communications and discord in operations. (3) The management method most commonly used to resolve the conflicts was compromise. (4) The impacts of the conflicts were more negative than positive. Negative impacts included reduced amity in personal relations, reduced feelings of mutual trust, a lack of unity and breaking into different sides, dissension and estrangement, a tendency to let emotions hold sway over reason, increased stress, sometimes violence, and displeasure on the part of citizens and voters. The positive impacts were a reduction in mistakes in work steps, greater incentive to search for facts, stimulation of creative ideas, a tendency to gather more information before making decisions, greater clarification of problems, positive changes in the community, and greater unity in work units. The impacts on work units included damage to their reputation, lack of efficiency, opposition or lack of cooperation on the part of citizens, delays to development projects, and a decrease in morale.

Keywords: Conflict, Local leader, Provincial leader, Maha Sarakham Province

* นักศึกษาหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาการเมืองการปกครอง สาขาวิชารัฐศาสตร์

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช

** รองศาสตราจารย์ประจำสาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช